

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
6ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2006, ΩΡΑ 12.00

(1) (Θεώρημα Ευστάθειας) Έστω ότι η $x^*(t) = 0$, για κάθε $t \geq t_0$, για κάποιο $t_0 \in \mathbb{R}$, είναι η μηδενική λύση του συστήματος $x' = X(x)$, $X(0) = 0$ (δηλαδή η αρχή 0 είναι στάσιμο σημείο). Επίσης, υποθέτουμε ότι, υπάρχει μια συνάρτηση $V(x)$ θετικά ορισμένη και συνεχώς διαφορίσιμη σε μια γειτονιά S του $x = 0$. Τότε (i) αν η $V'(x)$ είναι αρνητικά ημιορισμένη, η λύση $x^*(t) = 0$, για κάθε $t \geq t_0$, είναι ευσταθής, και (ii) αν η $V'(x)$ είναι αρνητικά ορισμένη, η λύση $x^*(t) = 0$, για κάθε $t \geq t_0$, είναι ασυμπτωτικά ευσταθής. (Βαθμοί: 1.0)

(2) Να διερευνηθεί η ύπαρξη λύσεων σε κάποιο διάστημα γύρω από την αρχική τιμή για καθένα από τα παρακάτω προβλήματα αρχικών τιμών:

$$(i) y' = y^{1/4}, y(8) = 8, \quad (ii) y' = y^{1/4}, y(10) = 5, \quad (iii) y' = x^2 \ln y, y(1) = 1.$$

Στη συνέχεια να εξετασθεί το μονοσήμαντο της λύσης, όταν αυτή υπάρχει. (Βαθμοί: 1.5)

(3) Να λυθεί το ακόλουθο πρόβλημα αρχικών τιμών:

$$x' = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & 3 \end{pmatrix} x + \begin{pmatrix} e^{3t} \\ 0 \end{pmatrix} \quad x(0) = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}. \quad (\text{Βαθμοί: 1.5})$$

(4) (α) Έστω ότι ο πίνακας $A(t)$ του συστήματος $x'(t) = A(t)x(t)$, είναι περιοδικός με ελάχιστη περίοδο T . Έστω επίσης ότι οι χαρακτηριστικοί αριθμοί του συστήματος είναι $\mu_1, \mu_2, \dots, \mu_n$. Τότε

$$\mu_1 \mu_2 \dots \mu_n = \exp \left(\int_0^T \text{tr}(A(s)) ds \right),$$

όπου με $\text{tr}(A(s))$ συμβολίζεται το ίχνος του πίνακα $A(t)$. (Βαθμοί: 1.0)

(β) Να βρεθούν οι χαρακτηριστικοί αριθμοί των ακόλουθων συστημάτων:

$$(i) x'(t) = \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ 0 & \cos^2 2t \end{pmatrix} x(t), \quad (ii) x'(t) = \begin{pmatrix} \sin 2t - 1 & 0 \\ \sin 2t & -1 \end{pmatrix} x(t). \quad (\text{Βαθμοί: 1.5})$$

(5) (α) Να βρεθούν τα κρίσιμα σημεία του συστήματος. Στη συνέχεια να προσδιοριστεί ο τύπος και το είδος ευστάθειας αυτών και να σχεδιασθεί το αντίστοιχο επίπεδο φάσεων

$$x' = x + 2y, \quad y' = -5x - y. \quad (\text{Βαθμοί: 1.0})$$

(β) Να γίνει ταξινόμηση των κρίσιμων σημείων του ακόλουθου συστήματος, με τη χρήση της θεωρίας γραμμικοποίησης:

$$x' = -y + x + xy, \quad y' = x - 2y. \quad (\text{Βαθμοί: 1.0})$$

(6) Να βρεθούν τα σημεία διακλάδωσης της ακόλουθης διαφορικής εξίσωσης $x' = \lambda^2 + 8a\lambda x + x^2$, όπου a είναι μια σταθερά. Να γίνει περιγραφή των τροχιακών δομών αυτής για τα διάφορα πεδία μεταβολής της παραμέτρου λ και να σχεδιαστεί το διάγραμμα διακλάδωσης. (Βαθμοί: 1.5)

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ: 10

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 3 ΩΡΕΣ

Κ Α Λ Η Ε Π Ι Τ Υ Χ Ι Α ! ! !